

Hankintajärjestelmän hankinta

	Cloudia	SC Software
Käytettävyyden vertailukriteeripisteet (0-40)	24,9	40,0
Arviointipisteet yhteensä (min 19, max 76)	38,0	61,0
Yleisen käytettävyyden arviointipisteet yhteensä (min 10, max 40)	22,0	30,0
Käyttötapausten arviointipisteet yhteensä (min 9, max 36)	16,0	31,0
Käytettävyysarvioinnin sijoitus	2	1

Hankintajärjestelmän hankinta
Cloudia

Yleisen käytettävyyden arviointipisteet yht. (max 40)

22

Arviointikohteet

Yleinen käytettävyys	Arvosana	Perustelut
1. Tilanteen näkyvyys: Käyttäjä on tietoinen järjestelmän vallitsevasta tilasta ja pystyy vaikuttamaan siihen. Järjestelmä antaa käyttäjälle kohtuullisessa ajassa palautetta sen tiloista, toiminnoista ja tehtävien vaiheissa etenemisestä. Käyttäjä ymmärtää, mistä tuli, missä on ja mitä on tapahtumassa.	3	Järjestelmän testiympäristössä oli arvioitaessa tilasta kertovia mekanismeja, kuten esimerkiksi selkeä ylänavigaatio, murupolku ja palautteet tilojen ja toimintojen muutoksista, joiden myötä käyttäjän oli mahdollista seurata tilan muutoksia ja seurauksia kohtuullisessa ajassa. Käyttäjä pystyi reagoimaan muutokseen ennen kuin peruuttamattomia virheitä ehti tapahtua. Käyttäjä ymmärsi pääsääntöisesti mistä tuli, missä oli ja mitä oli tapahtumassa. Esimerkiksi yksittäisen hankintasuunnitelman kokonaisuuden hahmottamisessa oli useammalla arvioijalla haasteita - olenko oikeassa alaosiossa vai en.
2. Järjestelmän ja reaali maailman vastaavuus: Järjestelmä puhuu käyttäjän kieltä, ei omaa erikoistermistöä. Järjestelmän termit, ikonit ja ilmaisut ovat käyttäjälle tuttuja, tunnistettavia ja ymmärrettäviä. Järjestelmä noudattaa julkishallinnon arjesta tuttuja, reaali maailman käytäntöjä ja informaation loogista esitysjärjestystä.	2	Järjestelmän testiympäristö puhui arvioitaessa käyttäjän kieltä, mutta käytti paikoitellen erikoistermistöä, kuten esimerkiksi kirjasto. Järjestelmässä oli termejä, ikoneja ja/tai ilmaisuja, jotka eivät olleet käyttäjälle tuttuja, tunnistettavia tai ymmärrettäviä, esimerkiksi tilojen otsikoinnit, erityisesti avoimen ja luonnoksen ero. Järjestelmä noudatti joitain julkishallinnon arjesta tuttuja, reaali maailman käytäntöjä ja informaation loogista esitystapaa. Esimerkiksi kommentointikierroksen loogiikka ei kuitenkaan vastannut täysin reaali maailmaa, kun kommentteja ei pystynyt lisäämään suoraan liitteeseen.
3. Käyttäjän kontrolli ja vapaus: Järjestelmässä on tarjolla on selkeitä ja olennaisissa toiminnoissa olevia "häätäpoistumisteitä", esimerkiksi Peruuta- ja Tee uudestaan -toiminnot. Käyttäjällä on valinnan vapaus ja kontrolli järjestelmään, sen toimintoihin ja niiden ketjuihin, vaikka hän tekisi vahingossa virheellisen valinnan.	2	Järjestelmän testiympäristössä oli arvioitaessa "häätäpoistumisteitä", mutta niiden käyttö oli työlästä. Käyttäjä pystyi esimerkiksi peruuttamaan muokkaus-tilasta, muttei palannut siihen mihin oli jäänyt, vaan joutui aloittamaan alusta. Käyttäjällä oli paikoitellen toiminnoissa kontrolli järjestelmään. Kenttien käytön mahdollisuudet olivat totuttua rajallisemmat.
4. Johdonmukaisuus ja standardit: Järjestelmän tai järjestelmäperheen käyttökokemus on johdonmukainen eli sen käyttöliittymäkomponentteja, toiminnallisuuksia, termejä ja visuaalisia elementtejä on käytetty yhteneväisesti. Käyttäjä voi päätellä järjestelmän toimintalogiikan samankaltaisten järjestelmien tuntemuksella.	3	Järjestelmän testiympäristön käyttökokemus oli arvioitaessa johdonmukainen ja looginen eli sen käyttöliittymäkomponentit, termit, toiminnot ja visuaaliset elementit toistuivat pääosin yhteneväisesti. Verrattessa muihin samankaltaisiin järjestelmiin toimintalogiikka erosi kuitenkin joiltain osin ja vaikeutti järjestelmän käytön oppimista hieman. Käyttäjä esimerkiksi oletti muista samankaltaisista järjestelmistä oppimansa perusteella, että yhteenveto-välilehdellä olisi listattu kaikki syötetty info, mutta tätä ei tapahtunutkaan. Puutteet eivät kuitenkaan vaikuttaneet merkittävästi käyttökokemukseen.
5. Virheiden estäminen: Järjestelmä ja sen käyttöliittymä sisältää ohjaavia elementtejä, kuten loogisia ja käyttötarkoitukseseen sopivia oletusvalintoja ja rajoituksia, jotka auttavat käyttäjää käyttämään järjestelmää oikein ja estävät tekemästä virheitä järjestelmää käytettäessä. Käyttäjä ei joudu virhetilanteisiin.	3	Järjestelmä ja sen käyttöliittymä sisälisivät testiympäristössä arvioitaessa ohjaavia elementtejä, kuten loogisia ja käyttötarkoitukseseen sopivia oletusvalintoja ja rajoituksia, esimerkiksi pudotusvalikkoja. Ne auttoivat käyttäjää käyttämään järjestelmää oikein ja estivät vakavimpien virheiden syntymisen. Käyttäjän ajautuessa virheisiin, niistä toipuminen kävi melko helposti. Kuitenkin esimerkiksi käyttäjät olivat usein vääärällä sivulla tai näkyvässä, koska ohjaavia elementtejä oli niukasti.
6. Enemmän tunnistaminen kuin muistaminen: Järjestelmän käyttöliittymässä ja sisällössä on hyödynnetty käyttäjäystävällisesti muistikuormaa helpottavia mekanismeja, joiden avulla käyttäjä voi muistamisen sijaan tunnistaa olennaiset objektit, toiminnot, aikaisemman vuorovaikutuksen ja tarjolla olevat vaihtoehdot.	2	Testiympäristön käyttöliittymässä ja sen sisällössä oli arvioitaessa hyödynnetty joitain muistamista vähentäviä mekanismeja, mutta niiden käyttäjäystävällisyydessä ja ymmärrettävyydessä oli parantamisen varaa. Ikoneita oli käytetty paljon ja monipuolisesti, mutta olennaisten toimintojen tunnistaminen muista oli paikoitellen haastavaa esim. värikoodauksen puutteiden vuoksi. Käyttäjä joutui muistelemaan tietojen ja toimintojen sijaintia. Järjestelmä ei juurikaan palauttanut näkyville aiempaa vuorovaikutusta.
7. Käytön joustavuus ja tehokkuus: Käyttöliittymä sisältää kokeneiden käyttäjien löydettäviä käyttäjäystävällisiä oikoreittejä, jotka tukevat erilaisia tapoja käyttää järjestelmää ja sen ominaisuuksia. Oikoreitit eivät kuitenkaan häiritse kokematonta käyttäjää. Käyttö on helppoa ja joustavaa erilaisille käyttäjille.	1	Järjestelmästä ei löydetty arviointihetkellä oikoreittejä, joilla olisi voitu todentaa kokeneiden käyttäjien mahdollisuudet tehdä toimintoja tehokkaammin. Arvioitaessa järjestelmän toimintoja pystyi käyttämään onnistuneesti vain tietyllä tavalla. Järjestelmän käyttö ei ollut erityisen helppoa tai joustavaa erilaisille käyttäjille ja käyttöä helpottavia mekanismeja jäätin kaipaamaan.
8. Visuaalinen käytettävyys: Järjestelmä ei sisällä merkityksettömiä tai turhia tietoja tai toimintoja, jotka kilpailevat oleellisen tiedon kanssa ja heikentävät sen suhteellista näkyvyyttä. Suunnittelua on käytetty ohjaamaan käyttäjää olennaisen tiedon äärelle, eikä käyttäjä tarvitse erityisiä ohjeita tunnistaa oleellisia toimintoja. Järjestelmän estetiikka helpottaa sen ymmärtämistä.	2	Testiympäristössä arvioitaessa järjestelmän visuaalinen käytettävyys oli kohtalaista. Järjestelmä sisälsi paljon käyttäjälle merkityksettömää tai turhalta tuntuva tietoa, joista osa oli tuotu keskeisille paikoille. Suunnittelun avulla käyttäjää oli yritetty ohjata joidenkin olennaisten tietojen tai toimintojen pariin, mutta käyttäjä joutui edelleen turvautumaan ohjeisiin ja opastukseen. Järjestelmän estetiikka ei juurikaan auttanut sen käytön ymmärtämistä.
9. Virhetilanteiden tunnistaminen, määrittäminen ja korjaaminen. Virhetilanteet selviävät helposti eli virhetilanteissa käyttäjä saa selkeän ja oikea-aikaisen virheilmoituksen, jonka avulla hän tietää mitä tapahtui, miksi näin kävi, miten tilanne ratkaistaan nyt ja miten virhe voidaan välttää vastaisuudessa.	2	Testiympäristössä arvioitaessa järjestelmässä oli virheilmoituksia, mutta niiden oikea-aikaisuudessa oli paikoitellen puutteita, eikä käyttäjä välttämättä aina tiennyt virheilmoitusten avulla, missä virhe oli tapahtunut tai kuinka virhe tulisi korjata tai estää jatkossa.
10. Opastus ja ohjeet: Järjestelmän tarjoaman proaktiivisen opastuksen avulla käyttäjän on helppo ymmärtää käyttöliittymän toimintalogiikka yleisesti sekä saa apua tiettyyn tehtävään liittyen. Järjestelmän tarjoamat ohjeet ongelmatilanteisiin ovat helposti saatavilla, nopeasti esitettävissä, toimintaa opastavia, toimintaa tukevia ja riittävän lyhyitä.	2	Testiympäristössä arvioitaessa järjestelmä tarjosi opastusta, mutta sitä oli tarjolla liian vähän. Järjestelmästä ei juurikaan löytnyt infopainikkeita tai "tooltipejä". Ohjedokumentaatio oli olemassa ja yläpalkista löydettävissä, mutta ohje oli todella pitkä ja tiettyyn tehtävään liittyvä kohta oli monen klikkauksen päässä. Ohjeiden visuaalisuus tuki toimintaa.

Hankintajärjestelmän hankinta

Cloudia

Käyttötapauksen arviointipisteet yht. (max 36)

16

Arviointikohteet

Käyttötapaukset	Arvosana	Perustelut
Käyttötapaus 1: Hankintaprojektin perustaminen		
1. Vaikuttavuus: Käyttötapauksen tavoitteeseen pääseminen onnistui minulta tarkasti, itsenäisesti ja virheettömästi.	2	Käyttäjät pääsivät arviointitilaisuudessa käyttötapauksen mukaiseen tavoitteeseen, mutta sen tarkkuudessa oli puutteita. Tavoitteeseen pääseminen vaati esimerkiksi usealta käyttäjältä varmistelua etenkin sen osalta, mihin ja mitä tarvittavia tietoja syötetään ja mitä tietoja on jo syötetty.
2. Tehokkuus: Järjestelmän käyttäminen käyttötapauksen tavoitteen saavuttamiseksi oli tehokasta ja toi paljon lisäarvoa ja hyötyä suhteessa käytettyihin resursseihin, kuten aikaan, nykyisiin työväiheisiin tai opetteluun tarpeeseen. Järjestelmän toimintalogiikka on helppo omaksua ja muistaa myös myöhemmin.	2	Järjestelmän käyttäminen käyttötapauksen tavoitteen saavuttamiseksi oli arvioitaessa paikoitellen tehotonta hitaasti omaksuttavan toimintalogiikan ja muistamista vaativien työvaiheiden vuoksi. Termistön monitulkintaisuus vaati opettelemista, mikä teki käyttötapauksen suorittamisesta hidasta. Käyttäjät uskoivat kuitenkin muistavansa käytön päätoiminnot opetteluun jälkeen.
3. Tyytyväisyys: Olen tyytyväinen toteuttaessani käyttötapausta. Järjestelmän visuaalinen ilme ja järjestelmän vuorovaikutus sekä sen tulokset tekevät järjestelmän käytöstä miellyttävää. Järjestelmää on helppo ja mukava käyttää käyttötapauksen suorittamiseen.	2	Käyttäjät eivät olleet erityisen tyytyväisiä järjestelmään toteuttaessaan käyttötapausta. Järjestelmän visuaalinen ilme vastasi kyllä käyttäjien odotuksiin, mutta järjestelmän käyttö käyttötapauksen suorittamiseen oli paikoitellen vaikeaa vuorovaikutustapojen ja niiden tulosten epäloogisuuksien vuoksi.
Käyttötapaus 2: Asiakirjan kommentointi		
1. Vaikuttavuus: Käyttötapauksen tavoitteeseen pääseminen onnistui minulta tarkasti, itsenäisesti ja virheettömästi.	1	Arviointitilaisuudessa käyttäjät pääsivät käyttötapauksen mukaiseen tavoitteeseen vain osittain, kun asiakirjan valmiiksi merkitsemisen käytettävyyttä ei voitu todentaa. Käyttötapauksen suorittamisen tarkkuudessa oli osalla käyttäjistä kauttaaltaan vaikeuksia.
2. Tehokkuus: Järjestelmän käyttäminen käyttötapauksen tavoitteen saavuttamiseksi oli tehokasta ja toi paljon lisäarvoa ja hyötyä suhteessa käytettyihin resursseihin, kuten aikaan, nykyisiin työväiheisiin tai opetteluun tarpeeseen. Järjestelmän toimintalogiikka on helppo omaksua ja muistaa myös myöhemmin.	2	Järjestelmän käyttäminen käyttötapauksen tavoitteen saavuttamiseksi oli arvioitaessa paikoitellen tehotonta esimerkiksi monivaiheisuuden ja manuaalisuuden sekä olennaisten toimintojen heikon tunnistettavuuden vuoksi. Järjestelmän käyttö käyttötapauksen suorittamiseksi toi vain vähän lisäarvoa ja hyötyä suhteessa käytettyyn aikaan ja nykyisiin työväiheisiin. Tarvittavan toimintalogiikan ymmärtämiseen meni aikaa ja se vaati opettelua sekä muistiin tukeutumista.
3. Tyytyväisyys: Olen tyytyväinen toteuttaessani käyttötapausta. Järjestelmän visuaalinen ilme ja järjestelmän vuorovaikutus sekä sen tulokset tekevät järjestelmän käytöstä miellyttävää. Järjestelmää on helppo ja mukava käyttää käyttötapauksen suorittamiseen.	2	Käyttäjät eivät olleet erityisen tyytyväisiä järjestelmään toteuttaessaan käyttötapausta. Visuaalinen ilme vastasi käyttäjien odotuksia ja lisäsi miellyttävyyttä, mutta järjestelmän vuorovaikutuksen epäloogisuus heikensi paikoitellen tyytyväisyyttä järjestelmään. Järjestelmää koettiin arviointihetkellä melko epämiellyttäväksi käyttää käyttötapauksen suorittamiseen.
Käyttötapaus 3: Hankintatarpeiden ja -projektien lukumäärän ja käsittelyvaiheiden selvittäminen		
1. Vaikuttavuus: Käyttötapauksen tavoitteeseen pääseminen onnistui minulta tarkasti, itsenäisesti ja virheettömästi.	1	Arviointitilaisuudessa käyttäjät pääsivät käyttötapauksen mukaiseen tavoitteen vain osittain, sillä vain hankintatarpeiden tietojen selvittämisen käytettävyyttä voitiin arvioida. Käyttötapauksen suorittamisen tarkkuudessa oli osalla käyttäjistä kauttaaltaan vaikeuksia.
2. Tehokkuus: Järjestelmän käyttäminen käyttötapauksen tavoitteen saavuttamiseksi oli tehokasta ja toi paljon lisäarvoa ja hyötyä suhteessa käytettyihin resursseihin, kuten aikaan, nykyisiin työväiheisiin tai opetteluun tarpeeseen. Järjestelmän toimintalogiikka on helppo omaksua ja muistaa myös myöhemmin.	2	Järjestelmän käyttäminen käyttötapauksen tavoitteen saavuttamiseksi oli arvioitaessa paikoitellen tehotonta manuaalisten vaiheiden, skaalautuvuusongelmien ja hitaasti omaksuttavan toimintalogiikan vuoksi. Järjestelmä ei tuonut juurikaan lisäarvoa tai hyötyä suhteessa nykyisiin työväiheisiin ja käyttötapauksen suorittamiseen vaadittuun aikaan.

<p>3. Tyytyväisyys: Olen tyytyväinen toteuttaessani käyttötapausta. Järjestelmän visuaalinen ilme ja järjestelmän vuorovaikutus sekä sen tulokset tekevät järjestelmän käytöstä miellyttävää. Järjestelmää on helppo ja mukava käyttää käyttötapausten suorittamiseen.</p>	2	<p>Käyttäjät eivät olleet erityisen tyytyväisiä toteuttaessaan käyttötapausta järjestelmällä. Tulosten visuaalisuus ei vastannut odotuksia etenkin silmäiltävyyden osalta ja vuorovaikuttaminen oli melko vaikeaa. Käyttäjät eivät pystyneet luottamaan järjestelmän tuloksiin, mikä teki järjestelmän käytöstä paikoitellen epämiellyttävää käyttää käyttötapausten suorittamiseen.</p>
--	---	--

Hankintajärjestelmän hankinta

SC Software

Yleisen käytettävyyden arviointipisteet yht. (max 40)

30

Arviointikohteet

Yleinen käytettävyys	Arvosana	Arvosanan kuvaus	Perustelut
1. Tilanteen näkyvyys: Käyttäjä on tietoinen järjestelmän vallitsevasta tilasta ja pystyy vaikuttamaan siihen. Järjestelmä antaa käyttäjälle kohtuullisessa ajassa palautetta sen tiloista, toiminnoista ja tehtävän vaiheissa etenemisestä. Käyttäjä ymmärtää, mistä tuli, missä on ja mitä on tapahtumassa.	3	Järjestelmässä on tilasta kertovia mekanismeja, joiden myötä käyttäjän on mahdollista seurata perustoiminnallisuksien tilan muutoksia ja seurauksia kohtuullisessa ajassa. Käyttäjä pystyy reagoimaan muutoksiin ennen kuin peruuttamattomia virheitä ehtii tapahtua. Käyttäjä ymmärtää pääsääntöisesti mistä tuli, missä on ja mitä on tapahtumassa.	Järjestelmän testiympäristössä oli arvioitaessa tilasta kertovia mekanismeja, kuten esimerkiksi selkeät otsikoinnit, ohjeistukset ja palautteet tilojen ja toimintojen muutoksista, joiden myötä käyttäjän oli mahdollista seurata tilan muutoksia ja seurauksia kohtuullisessa ajassa. Käyttäjä pystyi reagoimaan muutokseen ennen kuin peruuttamattomia virheitä ehti tapahtua. Käyttäjä ymmärsi pääsääntöisesti mistä tuli, missä oli ja mitä oli tapahtumassa. Epäselvyyttä ilmeni useammalla arvioijalla esimerkiksi siinä, oliko hankinta-aihiassa vai jo hankintaa koskevassa varsinaisessa hankintaprojektissa. Myöskin esimerkiksi sivupalkista ei nähnyt selkeästi, missä osiossa milloinkin oli.
2. Järjestelmän ja reaali maailman vastaavuus: Järjestelmä puhuu käyttäjän kieltä, ei omaa erikoistermistöä. Järjestelmän termit, ikonit ja ilmaisut ovat käyttäjälle tuttuja, tunnistettavia ja ymmärrettäviä. Järjestelmä noudattaa julkishallinnon arjesta tuttuja, reaali maailman käytäntöjä ja informaation loogista esitysjärjestystä.	3	Järjestelmä puhuu melko hyvin käyttäjän kieltä, eikä erikoistermistöä ole juurikaan käytössä. Järjestelmän termit, ikonit ja käsitteet ovat melko tuttuja, tunnistettavia ja ymmärrettäviä, mutta niissä on joitain epäloogisuuksia. Järjestelmä noudattaa melko kattavasti julkishallinnon arjesta tuttuja, reaali maailman käytäntöjä ja informaation loogista esitysjärjestystä.	Järjestelmän testiympäristö puhui arvioitaessa melko hyvin käyttäjän kieltä, eikä erikoistermistöä ollut juurikaan käytössä. Järjestelmän termit, ikonit ja käsitteet olivat melko tuttuja, tunnistettavia ja ymmärrettäviä, mutta niissä oli joitain epäloogisuuksia. Esimerkiksi termillä vaikuttavuus oli vaikea tunnistaa, että sen alle kuuluvat hankinnan tavoitteet. Järjestelmä noudatti melko kattavasti julkishallinnon arjesta tuttuja, reaali maailman käytäntöjä ja informaation loogista esitysjärjestystä, esimerkiksi hankinnan vaiheet oli nimetty ymmärrettävästi ja oikeassa järjestyksessä.
3. Käyttäjän kontrolli ja vapaus: Järjestelmässä on tarjolla on selkeitä ja olennaisissa toiminnoissa olevia "häätäpoistumisteitä", esimerkiksi Peruuta- ja Tee uudestaan -toiminnot. Käyttäjällä on valinnan vapaus ja kontrolli järjestelmään, sen toimintoihin ja niiden ketjuihin, vaikka hän tekisi vahingossa virheellisen valinnan.	3	Järjestelmässä on "häätäpoistumisteitä", jotka ovat melko selkeitä ja tarjolla olennaisissa toiminnoissa. Käyttäjä voi esimerkiksi tehdä uudestaan aikaisemmat toiminnot tai pystyy peruuttamaan toiminnoista, joissa kestää liian kauan. Käyttäjä voi tehdä melko vapaasti erilaisia valintoja ja hänellä on melko hyvä kontrolli järjestelmään.	Järjestelmän testiympäristössä oli arvioitaessa "häätäpoistumisteitä", jotka olivat melko selkeitä ja tarjolla olennaisissa toiminnoissa. Käyttäjä pystyi tekemään melko vapaasti erilaisia valintoja ja hänellä oli melko hyvä kontrolli järjestelmään. Keskeiset toiminnot (mm. poistu, sulje, tallenna) olivat tarjolla koko ajan ja käyttäjä pystyi navigoimaan järjestelmässä pääosin ketterästi ja turvallisesti eri reittejä hyödyntäen (esim. välilehdet, historia, sivupalkki). Kuitenkin esimerkiksi modaalikkunoista ei päässyt pois klikkaamalla niiden ulkopuolelta. Joidenkin olennaisten tietojen, esimerkiksi aikataulun vaiheiden muokkaamattomuus, vähensi käyttäjän kontrollin tunnetta. Järjestelmän tarjoamat varmistukset, jos oli tekemässä keskeisiä toimintoja, puolestaan lisäsivät käyttäjän kontrollin tunnetta.
4. Johdonmukaisuus ja standardit: Järjestelmän tai järjestelmäperheen käyttökokemus on johdonmukainen eli sen käyttöliittymäkomponentteja, toiminnallisuuksia, termejä ja visuaalisia elementtejä on käytetty yhteneväisesti. Käyttäjä voi päätellä järjestelmän toimintalogiikan samankaltaisten järjestelmien tuntemuksella.	3	Järjestelmän käyttökokemus on johdonmukainen ja looginen eli sen käyttöliittymäkomponentit, termit, toiminnot ja visuaaliset elementit toistuvat pääosin yhteneväisesti. Niissä voi olla joitain pieniä puutteita, esimerkiksi ikonien käytössä, toimintojen sijoittelussa ja/tai samankaltaisten järjestelmien toimintalogiikkaan verratessa, mutta puutteiden omaksuminen on suhteellisen helppoa tai ne eivät vaikuta merkittävästi käyttökokemukseen.	Järjestelmän testiympäristön käyttökokemus oli arvioitaessa johdonmukainen ja looginen eli sen käyttöliittymäkomponentit, termit, toiminnot ja visuaaliset elementit toistuvat pääosin yhteneväisesti. Sisäisessä logiikassa havaittiin kuitenkin pieniä puutteita, esimerkiksi hakujen eroavaisuudet kahden osion välillä. Verratessa muihin samankaltaisiin järjestelmiin toimintalogiikka erosi joiltain osin ja vaikeutti järjestelmän käytön oppimista hieman. Esimerkiksi kentät eivät ulkonäöllisesti täysin vastanneet sitä, mihin käyttäjät olivat muiden järjestelmien perusteella tottuneet, kun pudotusvalikossa oli laaja laatikko, mikä tyypillisesti tarkoittaa kirjoitettavaa tekstikenttää. Puutteet eivät kuitenkaan vaikuttaneet merkittävästi käyttökokemukseen.

<p>5. Virheiden estäminen: Järjestelmä ja sen käyttöliittymä sisältää ohjaavia elementtejä, kuten loogisia ja käyttötarkoitukseen sopivia oletusvalintoja ja rajoituksia, jotka auttavat käyttäjää käyttämään järjestelmää oikein ja estävät tekemästä virheitä järjestelmää käytettäessä. Käyttäjä ei joudu virhetilanteisiin.</p>	3	<p>Järjestelmä ja sen käyttöliittymä sisältävät ohjaavia elementtejä, kuten loogisia ja käyttötarkoitukseen sopivia oletusvalintoja ja rajoituksia. Ne auttavat käyttäjää käyttämään järjestelmää oikein ja estävät useimpien tai vakavimpien virheiden syntymisen. Käyttäjä ajautuu harvoin virheisiin tai niistä toipuminen käy melko helposti.</p>	<p>Järjestelmä ja sen käyttöliittymä sisälsivät testiympäristöä arvioitaessa ohjaavia elementtejä, kuten loogisia ja käyttötarkoitukseen sopivia oletusvalintoja ja rajoituksia, esimerkiksi pudotusvalikkoja sekä toimenpiteiden varmistuksia. Ne autoivat käyttäjää käyttämään järjestelmää oikein ja estivät useimpien virheiden syntymisen. Kuitenkin esimerkiksi välilehtien väliset rajoitukset olivat puutteellisia, sillä välilehtiin pystyi avaamaan saman sivun tuplana ja tekemään päällekkäisiä muokkauksia. Käyttäjä ajautui virheisiin harvoin ja niistä toipuminen kävi melko helposti.</p>
<p>6. Enemmän tunnistaminen kuin muistaminen: Järjestelmän käyttöliittymässä ja sisällössä on hyödynnetty käyttäjäystävällisesti muistikuormaa helpottavia mekanismeja, joiden avulla käyttäjä voi muistamisen sijaan tunnistaa olennaiset objektit, toiminnot, aikaisemman vuorovaikutuksen ja tarjolla olevat vaihtoehdot.</p>	2	<p>Käyttöliittymässä tai sen sisällössä on hyödynnetty joitain muistamista vähentäviä mekanismeja, mutta niiden käyttäjäystävällisyydessä ja ymmärrettävyydessä on parantamisen varaa. Järjestelmä korostaa esimerkiksi vain joitain olennaisia objekteja ja toimintoja, ei juurikaan ohjaa tietokenttien täyttämistä, ei juurikaan palauta näkyville vuorovaikutusta tai esitä tarjolla olevista vaihtoehdoista vain kriittisimmät.</p>	<p>Testiympäristön käyttöliittymässä ja sen sisällössä oli hyödynnetty joitain muistamista vähentäviä mekanismeja, mutta niiden käyttäjäystävällisyydessä ja ymmärrettävyydessä oli parantamisen varaa. Esimerkiksi ikoneita oli käytetty niukasti ja olennaisten toimintojen värikoodauksessa oli paikoitellen puutteita, jotka vaikeuttivat niiden tunnistamista toisistaan.</p>
<p>7. Käytön joustavuus ja tehokkuus: Käyttöliittymä sisältää kokeneiden käyttäjien löydettävissä käyttäjäystävällisiä oikoreittejä, jotka tukevat erilaisia tapoja käyttää järjestelmää ja sen ominaisuuksia. Oikoreitit eivät kuitenkaan häiritse kokematonta käyttäjää. Käyttö on helppoa ja joustavaa erilaisille käyttäjille.</p>	4	<p>Järjestelmän sisältämät löydettävät oikoreitit ovat kauttaaltaan käyttäjäystävällisesti toteutettuja ja tuovat tehokkuutta ja joustoa erilaisille käyttäjille. Vaihtoehtoisesti järjestelmä on niin yksinkertainen, ettei oikoreittejä tarvita tehokkuuden lisäämiseksi. Oikoreitit eivät häiritse kokematonta tai peruskäyttäjää. Käyttö on helppoa ja joustavaa erilaisille käyttäjille.</p>	<p>Testiympäristöä arvioitaessa järjestelmästä löytyi monipuolisesti erilaisia oikoreittejä, esimerkiksi välilehti-toiminnallisuus, historia-toiminnallisuus, keskeisimpien toimintojen kiinnittäminen ylälaitaan ja pikanäppäinohje. Löydetyt oikoreitit olivat kauttaaltaan käyttäjäystävällisesti toteutettuja ja toivat tehokkuutta ja joustoa erilaisille käyttäjille. Oikoreitit eivät häirinneet kokematonta käyttäjää. Järjestelmän käyttö oli helppoa ja joustavaa erilaisille käyttäjille.</p>
<p>8. Visuaalinen käytettävyyttä: Järjestelmä ei sisällä merkityksettömiä tai turhia tietoja tai toimintoja, jotka kilpailevat oleellisen tiedon kanssa ja heikentävät sen suhteellista näkyvyyttä. Suunnittelua on käytetty ohjaamaan käyttäjää olennaisen tiedon äärelle, eikä käyttäjä tarvitse erityisiä ohjeita tunnistaa oleellisia toimintoja. Järjestelmän estetiikka helpottaa sen ymmärtämistä.</p>	3	<p>Järjestelmän visuaalinen käytettävyyttä on hyvää, se ohjaa käyttäjän huomion olennaisimpiin tietoihin tai toimintoihin. Siitä on esimerkiksi karsittu käyttötarkoitukselle epäolennaisia käyttöliittymäkomponentteja tai tietokenttiä, jotta käyttäjä löytäisi helpommin tarvitsemansa. Esimerkiksi tyhjää tilaa on käytetty jäsentämään käyttöliittymän eri osia, keskeiset toiminnot ovat pääosin hyvin esillä ja käyttäjä löytää melko nopeasti etsimänsä. Järjestelmän estetiikka auttaa ymmärtämään, miten sitä tulisi käyttää.</p>	<p>Testiympäristöä arvioitaessa järjestelmän visuaalinen käytettävyyttä oli hyvää. Vaikka tietoa ja kenttiä oli paljon, koettiin ne tarpeelliseksi ja järjestelmän visuaalisuus ohjasi käyttäjän huomion onnistuneesti olennaisimpiin tietoihin ja toimintoihin ilmoituksia lukuun ottamatta. Käyttäjä löysi melko nopeasti etsimänsä, esimerkiksi haitari-toiminnallisuuden ja hakutulosten nostojen avulla. Järjestelmän estetiikka auttoi ymmärtämään, miten sitä tulisi käyttää.</p>
<p>9. Virhetilanteiden tunnistaminen, määrittelemine ja korjaaminen. Virhetilanteet selviävät helposti eli virhetilanteissa käyttäjä saa selkeän ja oikea-aikaisen virheilmoituksen, jonka avulla hän tietää mitä tapahtui, miksi näin kävi, miten tilanne ratkaistaan nyt ja miten virhe voidaan välttää vastaisuudessa.</p>	3	<p>Järjestelmässä on pääosin oikea-aikaisia virheilmoituksia, joiden sisältö on selkeää ja ymmärrettävää. Käyttäjä saa vähintään opastuksen kohtaan, jossa virhe tapahtui ja ohjeet virheen korjaamiseksi. Virhetilanne on melko helppo tunnistaa ja/tai ymmärtää.</p>	<p>Testiympäristöä arvioitaessa järjestelmässä oli pääosin oikea-aikaisia virheilmoituksia, joiden sisältö oli selkeää ja ymmärrettävää. Käyttäjä sai opastuksen kohtaan, jossa virhe tapahtui ja ymmärsi, kuinka tulisi toimia virheen korjaamiseksi. Esimerkiksi kentän virheellisestä täyttöä tai täyttämättä jättämistä indikoitiin sekä ilmoituksella että kentän yhteydessä, mutta ilmoitus tuli vasta prosessin lopuksi eli tallentaessa. Virhetilanteet oli melko helppo tunnistaa ja ymmärtää.</p>
<p>10. Opastus ja ohjeet: Järjestelmän tarjoaman proaktiivisen opastuksen avulla käyttäjän on helppo ymmärtää käyttöliittymän toimintalogiikka yleisesti sekä saa apua tiettyyn tehtävään liittyen. Järjestelmän tarjoamat ohjeet ongelmatilanteisiin ovat helposti saatavilla, nopeasti etsittävisä, toimintaa opastavia, toimintaa tukevia ja riittävän lyhyitä.</p>	3	<p>Järjestelmän tarjoama opastus, kuten tutoriaalit, ohjeet, mallipohjat tai "tooltipit" ovat esimerkiksi oikea-aikaisia, pääosin käyttäjäystävällisiä ja tukevat sekä yleisesti käyttöliittymän toimintalogiikan ymmärtämisessä että käyttäjää valtaosassa tehtäviä. Järjestelmä tarjoaa ohjedokumentaatiota samassa näkymässä, mutta käyttäjä voi joutua etsimään oikeaa kohtaa. Ohjeet ovat pääsääntöisesti ymmärrettäviä ja auttavat käyttäjää ratkaisemaan ongelman.</p>	<p>Testiympäristöä arvioitaessa järjestelmän tarjoama opastus, kuten ohjeet ja infonapit, olivat oikea-aikaisia, käyttäjäystävällisiä (tiivitä) ja tukivat sekä yleisesti käyttöliittymän toimintalogiikan ymmärtämisessä että käyttäjää valtaosassa tehtäviä. Ohjeet olivat pääsääntöisesti ymmärrettäviä ja autoivat käyttäjää ratkaisemaan ongelman, joskin osassa ohjeista sisällössä oli arviointihetkellä puutteita, esimerkiksi hankintakategoria-kohdassa opastettiin osion nimellä "Hankintakategoria".</p>

Hankintajärjestelmän hankinta

SC Software

Käyttötapausten arviointipisteet yht. (max 36)

31

Arviointikohteet

Käyttötapaukset	Arvosana	Perustelut
Käyttötapaus 1: Hankintaprojektin perustaminen		
1. Vaikuttavuus: Käyttötapausten tavoitteeseen pääseminen onnistui minulta tarkasti, itsenäisesti ja virheettömästi.	4	Käyttäjät pääsivät arviointitilaisuudessa tavoitteeseen erinomaisesti. Tavoitteeseen pääseminen sujui käyttäjiltä itsenäisesti ja virheettömästi, vaikka sisällön määrä ja vaihtoehtojen omaksuminen vaativatkin hiukan keskittymistä.
2. Tehokkuus: Järjestelmän käyttäminen käyttötapausten tavoitteen saavuttamiseksi oli tehokasta ja toi paljon lisäarvoa ja hyötyä suhteessa käytettyihin resursseihin, kuten aikaan, nykyisiin työvälineisiin tai opetteluun tarpeeseen. Järjestelmän toimintalogiikka on helppo omaksua ja muistaa myös myöhemmin.	3	Järjestelmän käyttäminen käyttötapausten tavoitteen saavuttamiseksi oli melko tehokasta ja sen koettiin tuovan merkittävästi lisäarvoa ja hyötyä, vaikka kaiken tarjotun ja syötettävän tiedon hahmottamiseen menisikin aluksi aikaa. Järjestelmän toimintalogiikka oli pääosin helppo omaksua ja käyttäjät uskoivat muistavansa sen päätoiminnot myös myöhemmin.
3. Tyytyväisyys: Olen tyytyväinen toteuttaessani käyttötapausta. Järjestelmän visuaalinen ilme ja järjestelmän vuorovaikutus sekä sen tulokset tekevät järjestelmän käytöstä miellyttävää. Järjestelmää on helppo ja mukava käyttää käyttötapausten suorittamiseen.	3	Käyttäjät olivat tyytyväisiä toteuttaessaan käyttötapausta järjestelmällä. Vuorovaikutus oli pääosin sujuvaa, eikä järjestelmän käytössä ollut juurikaan tyytyväisyyttä laskevia puutteita. Visuaalisuus vastasi pääosin odotuksiin, mutta puutteet skaalautuvuudessa sekä tunnistettavuutta tukevista värivalinnoista laskivat hieman tyytyväisyyttä. Järjestelmää oli pääosin helppo ja mukava käyttää käyttötapausten suorittamiseen.
Käyttötapaus 2: Asiakirjan kommentointi		
1. Vaikuttavuus: Käyttötapausten tavoitteeseen pääseminen onnistui minulta tarkasti, itsenäisesti ja virheettömästi.	4	Käyttäjät pääsivät arviointitilaisuudessa tavoitteeseen erinomaisesti. Tavoitteeseen pääseminen sujui käyttäjiltä tarkasti, itsenäisesti ja virheettömästi.
2. Tehokkuus: Järjestelmän käyttäminen käyttötapausten tavoitteen saavuttamiseksi oli tehokasta ja toi paljon lisäarvoa ja hyötyä suhteessa käytettyihin resursseihin, kuten aikaan, nykyisiin työvälineisiin tai opetteluun tarpeeseen. Järjestelmän toimintalogiikka on helppo omaksua ja muistaa myös myöhemmin.	3	Järjestelmän käyttäminen käyttötapausten tavoitteen saavuttamiseksi oli melko tehokasta. Paikoitellen olennaisten toimintojen löydettävyyden ja käyttötapausten vuorovaikutuksen seurattavuuden hidastivat käyttöä, mutteivät merkittävästi. Järjestelmän toimintalogiikka käyttötapausten suorittamiseksi oli melko helppo omaksua ja sen käyttö tavoitteen saavuttamiseksi toi lisäarvoa suhteessa opetteluun tarpeeseen.
3. Tyytyväisyys: Olen tyytyväinen toteuttaessani käyttötapausta. Järjestelmän visuaalinen ilme ja järjestelmän vuorovaikutus sekä sen tulokset tekevät järjestelmän käytöstä miellyttävää. Järjestelmää on helppo ja mukava käyttää käyttötapausten suorittamiseen.	3	Käyttäjät olivat tyytyväisiä toteuttaessaan käyttötapausta järjestelmällä. Vuorovaikutus ja sen tulokset olivat pääosin sujuvia. Visuaalisuus vastasi yleisesti odotuksia, mutta tulosten näkyvyys sekä ikonien tunnistettavuuden ja herätteiden havaittavuuden puutteet vaikuttivat tyytyväisyyteen laskevasti. Ratkaisua oli kuitenkin pääsin helppo ja mukava käyttää käyttötapausten suorittamiseen.
Käyttötapaus 3: Hankintatarpeiden ja -projektien lukumäärän ja käsittelyvaiheiden selvittäminen		
1. Vaikuttavuus: Käyttötapausten tavoitteeseen pääseminen onnistui minulta tarkasti, itsenäisesti ja virheettömästi.	4	Käyttäjät pääsivät arviointitilaisuudessa tavoitteeseen erinomaisesti. Tavoitteeseen pääseminen sujui käyttäjiltä tarkasti, itsenäisesti ja virheettömästi.
2. Tehokkuus: Järjestelmän käyttäminen käyttötapausten tavoitteen saavuttamiseksi oli tehokasta ja toi paljon lisäarvoa ja hyötyä suhteessa käytettyihin resursseihin, kuten aikaan, nykyisiin työvälineisiin tai opetteluun tarpeeseen. Järjestelmän toimintalogiikka on helppo omaksua ja muistaa myös myöhemmin.	3	Järjestelmän käyttäminen käyttötapausten tavoitteen saavuttamiseksi oli yksittäisen selvityksen osalta tehokasta, mutta kokonaisuuden selvittäminen oli hitaampaa ja vaikutti tehokkuuteen laskevasti. Järjestelmän koettiin kuitenkin tuovan merkittävästi lisäarvoa ja hyötyä suhteessa nykyisiin työvälineisiin ja opetteluun tarpeeseen. Järjestelmän toimintalogiikka oli helppo omaksua ja muistaa myös myöhemmin.

<p>3. Tyytyväisyys: Olen tyytyväinen toteuttaessani käyttötapausta. Järjestelmän visuaalinen ilme ja järjestelmän vuorovaikutus sekä sen tulokset tekevät järjestelmän käytöstä miellyttävää. Järjestelmää on helppo ja mukava käyttää käyttötapauksen suorittamiseen.</p>	4	<p>Käyttäjät olivat täydellisen tyytyväisiä järjestelmään toteuttaessaan käyttötapausta. Käyttötapauksen visuaalisuus, vuorovaikutuksen sujuvuus ja sen tulokset olivat käyttäjistä erinomaisia. Ratkaisua oli todella helppo ja mukava käyttää käyttötapauksen suorittamiseksi ja käyttäjät käyttäisivät järjestelmää mielellään jatkossakin.</p>
--	---	--